

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

08 листопада 2021 року

м. Київ

№ 115

Про затвердження Змін до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації

Відповідно до статей 7, 15, 33 та 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення вимог щодо порядку видачі юридичним особам ліцензії Національного банку України на надання банкам послуг з інкасації та отримання погодження Національного банку України на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 24 грудня 2015 року № 926 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 22 грудня 2018 року № 150) (зі змінами), що додаються.

2. Національний банк України розглядає документи юридичних осіб про видачу ліцензії на надання банкам послуг з інкасації, отримання погодження на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки, що надійшли до Національного банку України до набрання чинності цією постановою, без урахування змін, унесених цією постановою.

3. Правління Національного банку України з дня набрання чинності цією постановою приймає рішення за результатами розгляду пакетів документів юридичних осіб про видачу ліцензії на надання банкам послуг з інкасації, отримання погодження на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки, що перебувають на розгляді та надійшли до Національного банку України до набрання чинності цією постановою.

4. Департаменту грошового обігу (Віктор Зайвенко) після офіційного опублікування довести до відома юридичних осіб, які отримали ліцензію Національного банку України на надання банкам послуг з інкасації та погодження Національного банку України на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки, інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Інд. 50

Зміни до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації

1. У розділі I:

1) у пункті 4:

підпункт 1 замінити двома новими підпунктами такого змісту:

“1) головний бухгалтер – бухгалтер, який очолює створену бухгалтерську службу, штатний бухгалтер юридичної особи, якщо в юридичній особі не створено бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером, особа, яка його заміщує, або особа, на яку покладено ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку (позаштатний спеціаліст з бухгалтерського обліку, зареєстрований як фізична особа-підприємець, який провадить підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, та спеціаліст з бухгалтерського обліку централізованої бухгалтерії, підприємства, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності;

1¹) дата подання пакета документів – дата реєстрації в Національному банку повного пакета документів, передбаченого в розділі III цього Положення;”;

пункт після підпункту 12 доповнити новим підпунктом 12¹ такого змісту:

“12¹) підрозділ з оброблення та зберігання готівки – структурний підрозділ юридичної особи, до функцій якого віднесено здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки;”;

пункт після підпункту 20 доповнити новим підпунктом 20¹ такого змісту:

“20¹) уповноважена посадова особа Національного банку – Голова Національного банку, перший заступник Голови Національного банку, заступник Голови Національного банку, керівники підрозділів Національного банку та їх заступники, які забезпечують виконання функцій Національного банку, передбачених цим Положенням, керівник із ліцензування (керівник структурного підрозділу Національного банку, відповідального за ліцензування, його заступник, керівник підрозділу в складі зазначеного структурного підрозділу Національного банку, його заступник або особи, які виконують їх обов’язки);”;

2) у пункті 5:

в абзаці першому слова “Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг” замінити словом “Правління”;

в абзаці шостому слова “Голова Національного банку або уповноважена ним особа” замінити словами “уповноважена посадова особа Національного банку”.

2. У пункті 11 розділу II:

1) у підпункті 4 слова “її керівників,”, “та керівника підрозділу інкасації” виключити;

2) пункт після підпункту 4 доповнити новим підпунктом 4¹ такого змісту:
“4¹) наявність в юридичної особи керівника, головного бухгалтера та керівника підрозділу інкасації, які відповідають вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, визначеним у розділі VI цього Положення;”.

3. У підпункті 9 пункту 15 розділу III слово “фіскальної” замінити словом “податкової”.

4. Пункт 26 розділу V викласти в такій редакції:

“26. Юридична особа зобов’язана мати грошові кошти в розмірі, достатньому для покриття витрат з надання банкам послуг з інкасації, передбачених бізнес-планом на перший рік діяльності.

Юридична особа має право надати Національному банку інформацію та документи з метою підтвердження отримання майбутніх доходів у розмірі, достатньому для покриття таких витрат, якщо в юридичної особи немає грошових коштів у розмірі, достатньому для покриття витрат, передбачених бізнес-планом на перший рік здійснення діяльності з надання банкам послуг з інкасації або здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки.

Національний банк має право визнати фінансовий стан заявника достатнім для здійснення діяльності з надання банкам послуг з інкасації або здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки за умови підтвердження заявником інформації щодо отримання доходів у майбутньому, наведеної в бізнес-плані та інших документах (у разі їх надання).”.

5. У розділі VI:

1) заголовок розділу викласти в такій редакції:

“VI. Вимоги до ділової репутації та професійної придатності”;

2) пункт 28 після слова “інкасації” доповнити словами “, керівник підрозділу з оброблення та зберігання готівки”;

3) розділ після пункту 30 доповнити новим пунктом 30¹ такого змісту:
“30¹. Керівник підрозділу з оброблення та зберігання готівки є таким, що відповідає вимогам щодо професійної придатності, якщо він:

1) отримав вищу освіту;

2) має стаж роботи на керівних посадах не менше одного року та касиром не менше одного року;

3) пройшов підготовку (перепідготовку) з питань організації касової роботи.”;

4) в абзаці першому пункту 31 слова “(у разі його наявності)” виключити;

5) в абзаці першому пункту 32 слова “та керівника підрозділу інкасації” замінити словами “, керівника підрозділу інкасації, керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки”.

6. В абзаці четвертому пункту 40 розділу VII слова “Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг” замінити словом “Правління”.

7. У розділі VIII:

1) абзац третій пункту 49 виключити;

2) у пункті 50:

в абзаці другому слово “пронумерованому” виключити;

в абзаці третьому слова “містить відомості, зазначені” замінити словами “складається за формою, наведеною”;

3) розділ після пункту 50 доповнити новим пунктом 50¹ такого змісту:

“50¹. Національний банк оприлюднює на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку інформацію про видані ліцензії та погодження на здійснення юридичною особою операцій з оброблення та зберігання готівки.”;

4) у пункті 53:

слова та цифри “відповідно до вимог пунктів 15, 18 розділу III та пункту 23 розділу IV цього Положення” замінити словами “для отримання ліцензії або погодження на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки”;

пункт після слів “її видачі” доповнити словами “/про погодження або відмову в погодженні на здійснення юридичною особою операцій з оброблення та зберігання готівки”;

5) у пункті 59:

підпункт 3 після слів “та/або”, “вимогам” доповнити відповідно словами “головний бухгалтер,”; “до ділової репутації або професійної придатності”;

у підпункті 4 слово “особі” замінити словом “особи”;

б) у пункті 63:

в абзаці першому слова “лист, у якому зазначити” виключити;

в абзаці другому слово “місце” замінити словами “лист, у якому зазначити місцезнаходження”;

в абзаці третьому:

слова “підтвердження про” замінити словами “документи, що підтверджують”;

слова “створеним підрозділом” виключити.

8. У розділі IX:

1) у пункті 64:

підпункт 11 після слова “участі” доповнити словами “, головного бухгалтера”;

пункт після підпункту 13 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

“14) припинення надання банкам послуг з інкасації на строк більше ніж на 90 календарних днів та не відновлення надання банкам послуг з інкасації протягом 30 календарних днів із дня отримання від Національного банку попередження стосовно можливості анулювання ліцензії.

Національний банк має право прийняти рішення про анулювання ліцензії за заявою юридичної особи про анулювання ліцензії протягом 30 робочих днів з дати її отримання.”;

2) пункт 67 викласти в такій редакції:

“67. Юридична особа після усунення порушень вимог цього Положення, нормативно-правових актів Національного банку з питань організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, які стали підставою для прийняття Національним банком рішення про зупинення ліцензії, подає Національному банку документи, що свідчать про їх усунення. Рішення про поновлення дії ліцензії або відмову в поновленні ліцензії (якщо подані

документи не підтверджують усунення порушень у повному обсязі) приймає Правління Національного банку протягом 30 робочих днів із дня отримання документів щодо усунення порушення.”.

9. У розділі X:

1) пункти 69, 70, 72 викласти в такій редакції:

“69. Юридична особа для здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки додатково до вимог, зазначених у розділах II, IV, V, VI цього Положення, повинна мати:

1) грошові кошти в розмірі, достатньому для покриття витрат, передбачених бізнес-планом на перший рік діяльності для здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки;

2) окремий підрозділ або кілька підрозділів, що забезпечуватимуть оброблення готівки на обладнанні для автоматизованого оброблення готівки (сортування за категоріями придатні/зношені, виявлення сумнівних банкнот), ручне перерахування відповідно до вимог нормативно-правового акта Національного банку з питань ведення касових операцій в Україні;

3) працівників, які пройшли підготовку (перепідготовку) для роботи на обладнанні для автоматизованого оброблення готівки, з якими укладено договори про повну матеріальну відповідальність;

4) власні або орендовані на строк не менше двох років приміщення для здійснення діяльності з оброблення та зберігання готівки, які відповідають вимогам щодо організації захисту приміщень юридичної особи, визначеним у Правилах № 63;

5) власне або орендоване на строк не менше двох років обладнання для: автоматизованого оброблення готівки, яке програмно адаптовано до банкнот національної валюти (гривні) та здатне забезпечити автоматизоване оброблення готівки (сортування на “придатні” та “зношені”) з урахуванням вимог, визначених нормативно-правовими актами Національного банку з питань ведення касових операцій в Україні. Забезпечення виконання зазначених вимог повинно відображатися у відповідному протоколі/акті компанією, яка здійснювала постачання або сервісне обслуговування зазначеного обладнання; перерахування монет; пакування готівки;

6) програмний комплекс для відображення процесів оброблення/переміщення готівки в системі електронного обліку;

7) сховища (сейфи) для зберігання готівки з класом опору, які відповідають вимогам Правил № 63;

8) місця під'їздів оперативних автомобілів, місця для завантаження/розвантаження готівки (бокс інкасації або відгороджена територія із забезпеченням захисту периметра зони проведення вантажних робіт охороною та виключенням можливості доступу сторонніх осіб до цієї зони та можливістю зовнішнього спостереження за процесом завантаження/розвантаження цінностей з автотранспорту), що обладнані системами відеоспостереження з обов'язковою реєстрацією та архівацією сигналу строком не менше 30 діб;

9) керівник підрозділу з оброблення та зберігання готівки повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати вимогам щодо професійної придатності, установленим цим Положенням;

10) строк діяльності з надання послуг з інкасації не менше одного року з дати отримання ліцензії (крім юридичних осіб, створених банками для надання відповідних послуг);

11) перевищення власного капіталу над статутним капіталом:
станом на останню звітну дату, що передуює даті подання пакета документів;
за попередній звітний рік.

70. Юридична особа зобов'язана для отримання погодження Національного банку на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки подати до Національного банку:

1) клопотання в довільній формі про здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки;

2) опис і дані про організаційну та управлінську структури та внутрішнє положення юридичної особи, що регулює здійснення нею операцій з оброблення та зберігання готівки;

3) інформацію про ділову репутацію юридичної особи, її керівників та/або власників істотної участі згідно з таблицею 4 розділу I додатка 3 до цього Положення;

4) інформацію про керівників підрозділів з оброблення та зберігання готівки згідно з таблицею 5 розділу II додатка 3 до цього Положення;

5) документи, що підтверджують відповідність керівників підрозділів з оброблення та зберігання готівки вимогам, передбаченим у розділі VI цього Положення, а саме:

копію документа про призначення на посаду керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки;

копію документа про здобуття керівником підрозділу з оброблення та зберігання готівки юридичної особи вищої освіти;

копію трудової книжки керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки (у разі роботи за сумісництвом та відсутності відповідного запису в трудовій книжці – документи з місця роботи за сумісництвом, що підтверджують наявність необхідного стажу роботи);

копію документа, що підтверджує проходження керівником підрозділу з оброблення та зберігання готівки підготовки (перепідготовки) з питань організації касової роботи;

копії всіх сторінок паспорта керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки, які містять його фотографію, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дату народження, серію і номер паспорта, дату видачі та найменування органу, що його видав, реєстрацію місця проживання (для фізичних осіб-іноземців за наявності), інформацію про громадянство, або копії обох сторін паспорта, якщо його оформлено у вигляді картки, що містить безконтактний електронний носій;

копію документа з інформацією про реєстрацію місця проживання керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки, паспорт якого оформлено у вигляді картки, що містить безконтактний електронний носій;

копію документа, що може підтвердити адресу постійного місця проживання керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки, якщо це іноземець, який не має в паспорті інформації про місце проживання;

інформацію про місце перебування керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки, якщо немає документального підтвердження реєстрації місця його проживання;

довідки компетентного органу країни постійного місця проживання та громадянства керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки (не більше місячного строку з дня видачі станом на дату подання документів до Національного банку) про те, що не було притягнень до кримінальної відповідальності або обмежень, передбачених кримінально-процесуальним законодавством країни постійного місця проживання та громадянства;

кредитні звіти з кваліфікованих бюро кредитних історій щодо керівника підрозділу з оброблення та зберігання готівки, отримані не раніше ніж за один місяць до дати подання пакета документів;

6) оновлений бізнес-план, складений на поточний рік (з початку року, у якому він подається до Національного банку) та на наступні три роки з урахуванням здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки та вимог, визначених у додатку 2 до цього Положення;

7) документи, які засвідчують виконання юридичною особою вимог, визначених у підпунктах 1–7 пункту 69 розділу X цього Положення;

8) копію розрахункового документа, що підтверджує здійснення оплати за розгляд пакета документів, поданого для отримання погодження Національного банку на здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки;

9) фінансову звітність, що подається юридичною особою, перелік якої визначено в додатку 4 до цього Положення, складену відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності:

за попередній звітний рік (за наявності);

станом на останню звітну дату, що передуює даті подання пакета документів (якщо така дата не збігається з кінцем звітного року);

10) висновок аудитора (аудиторської фірми) про підтвердження достовірності та повноти фінансової звітності, джерел формування власного капіталу юридичної особи та достатності її фінансового стану для здійснення діяльності (з урахуванням здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки) згідно з бізнес-планом;

11) довідки банків, що обслуговують рахунки юридичної особи, які містять інформацію про рух коштів на рахунках щонайменше за три останніх місяці (або з дати відкриття рахунку, якщо строк діяльності юридичної особи становить менше ніж три місяці), що передують даті подання пакета документів для отримання погодження і про залишки на рахунках станом на будь-яку дату протягом двох тижнів, що передують даті подання пакета документів для отримання погодження;

12) зобов'язання юридичної особи про укладення до початку здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки договору страхування зі страховою компанією про повне відшкодування банкам та їх клієнтам збитків, що виникли внаслідок втрати готівки під час її оброблення та зберігання юридичною особою.”;

“72. Національний банк протягом 30 робочих днів із дати отримання клопотання та пакета документів від юридичної особи перевіряє з виїздом на місце виконання вимог підпунктів 5–8 пункту 69 розділу X цього Положення та

готує акт про результати проведеного обстеження в двох примірниках, один з яких залишається в юридичної особи.”;

2) пункт 73¹ доповнити новим підпунктом такого змісту:

“4) керівник підрозділу з оброблення та зберігання готівки не відповідає вимогам щодо ділової репутації або професійної придатності, установленим цим Положенням.”;

3) підпункт 4 пункту 78 після слова “банку” доповнити словами “для ознайомлення”;

4) у пункті 79 слова “(один раз на рік)” замінити словами “(не рідше одного разу на три роки)”;

5) пункт 79¹ викласти в такій редакції:

“79¹. Національний банк має право скасувати рішення про погодження на здійснення юридичною особою операцій з оброблення та зберігання готівки, якщо:

1) за результатами проведення планової або позапланової інспекційної перевірки встановлено, що:

юридичною особою порушено вимоги, визначені в підпунктах 2–8 пункту 69 розділу X цього Положення;

юридична особа здійснює діяльність з порушенням вимог Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103 (зі змінами), Положення про порядок взаємодії юридичних осіб, що здійснюють операції з оброблення та зберігання готівки, з іншими юридичними особами, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 березня 2020 року № 28;

2) керівник підрозділу з оброблення та зберігання готівки не відповідає вимогам щодо ділової репутації або професійної придатності, установленим цим Положенням;

3) юридичною особою не надавалися послуги з оброблення та зберігання готівки протягом 90 календарних днів із дня отримання погодження Національного банку;

4) юридична особа припинила діяльність з оброблення та зберігання готівки на строк більше ніж 90 календарних днів та не відновила таку діяльність протягом 30 календарних днів із дня отримання від Національного банку

попередження стосовно можливості скасувати рішення про погодження на здійснення юридичною особою операцій з оброблення та зберігання готівки;

5) Національний банк прийняв рішення про анулювання ліцензії.

Національний банк приймає рішення про скасування рішення про погодження на здійснення юридичною особою операцій з оброблення та зберігання готівки за наявності підстави, передбаченої в підпункті 5 пункту 79¹ розділу X цього Положення, одночасно з прийняттям рішення про анулювання ліцензії.”;

б) пункт 79², абзац другий пункту 79³ доповнити словами “, та розміщує відповідну інформацію на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку”.

10. Додаток 17 до Положення викласти в такій редакції:

“Додаток 17
до Положення про порядок видачі
юридичним особам ліцензії на
надання банкам послуг з інкасації
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 08 листопада 2021 року № 115
(пункт 50 розділу VIII)

Національний банк України

Витяг
з електронного реєстру ліцензій
на надання банкам послуг з інкасації

I. Інформація про ліцензію

Номер ліцензії

Дата надання ліцензії

Найменування юридичної особи

Ідентифікаційний код згідно з

Єдиним державним реєстром
юридичних осіб, фізичних осіб
підприємців та громадських
формувань

Статус ліцензії

II. Інформація про погодження Національного банку України на
здійснення операцій з оброблення та зберігання готівки

Статус погодження

Дата та номер рішення
Національного банку України
щодо надання погодження

Назва посади

Підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ".